

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග්ඓතිහාසික ක්ෂේත්‍රයන්ගෙන් හමු වූ ක්ෂීරපායී අවශේෂවල පවතින කලාපීය ව්‍යාප්ති විවිධත්වය

ඒ.කේ. රංගිකා මධුමාලි

පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය
rangikathilakarathna8@gmail.com

දේශගුණික ලක්ෂණවලට අනුව ශ්‍රී ලංකාව තෙත්, වියළි සහ අත්තර් මධ්‍යම ලෙස කලාප ත්‍රිත්වයකට බෙදා දැක්වනු ලැබේ. ප්‍රාග්ඓතිහාසික අවධියට අයත් ජනාවාස ක්ෂේත්‍රයන් මෙම කලාප ත්‍රිත්වයෙහිම අඩුවැඩිතා සහිතව විසිර පවතියි. මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වන්නේ ප්‍රාග්ඓතිහාසික ගුහා ක්ෂේත්‍රයන්ගෙන් හමු වන ක්ෂීරපායී සත්ත්ව අවශේෂවල කලාපීය ව්‍යාප්ති විවිධත්වය පිළිබඳව සරල අවබෝධයක් ලබාගැනීමය. එහි මූලික උපන්‍යාසය වූයේ මෙම ක්ෂීරපායී සතුන් ඒ ඒ පරිසර තත්ත්ව මත ව්‍යාප්ත වීමේ කිසියම් වෙනසක් පැවතිය හැකි බවය. මෙම උපන්‍යාසය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා මෙතෙක් සිදුකර ඇති ප්‍රාග්ඓතිහාසික හා සත්ත්ව පුරාවිද්‍යා පර්යේෂණවල වාර්තා සහ ද්‍රව්‍යාත්මක සාධක අධ්‍යයනය කිරීම මූලික ක්‍රමවේදය විය.

වියළි කලාපයේ ප්‍රාග්ඓතිහාසික ස්ථාන ලෙස හුංගම මිණිඇතිලියන් අතරමැදි කලාපයේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික ස්ථාන ලෙස සීගිරිය-පොතාන, අලිගල සහ බෙල්ලන්බැඳිපැලැස්සන් තෙත් කලාපයේ ප්‍රාග්ඓතිහාසික ස්ථාන ලෙස පා-හියන්ගල, බටදොඹලෙන, අලවල, බෙලිලෙන ආදී ස්ථාන පිළිබඳවත් මෙහිදී අධ්‍යයනය කරනු ලැබේ. කලාපීය වශයෙන් සැලකීමේදී ඉතා පැහැදිලිවම පෙනීයන කරුණුවන්නේ තෙත් කලාපයේ ප්‍රාග්ඓතිහාසික පරිසරය තුළ කුඩා ක්ෂීරපායී සත්ත්ව අවශේෂයන්ගේ සුලබත්වයක් පවතින බවය. උතුරු මියා, හින්මියා, මාහම්බාවා, ලේනා, ඉත්තැව් වැනි කුඩා ක්ෂීරපායී සත්ත්ව අවශේෂයන් සෑම තෙත් කලාපීය ප්‍රාග්ඓතිහාසික සන්දර්භයකින්ම හමු වී තිබේ. මෙයට හේතුවක් වශයෙන් සර්ම කලාපීය වැසි වනාන්තරවල මෙම ක්ෂේත්‍ර පිහිටා තිබීම දැක්විය හැකිය. වියළි කලාපීය ප්‍රාග්ඓතිහාසික ක්ෂේත්‍ර විමසා බැලීමේදී පෙනීයන්නේ තෙත් කලාපීය ප්‍රාග්ඓතිහාසික ක්ෂේත්‍රයන්හි ව්‍යාප්ත වූ ක්ෂීරපායී සත්ත්වයන්ට වඩා වෙනස් ස්වරූපයේ සතුන් තදාශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ ව්‍යාප්ත වූ බවය. විශේෂයෙන් විශාල ක්ෂීරපායී සතුන් මෙම ප්‍රදේශවල ජීවත් වී ඇති අතර ප්‍රාග්ඓතිහාසික මානවයා ද එම සතුන් තම ආහාරය පිණිස දඩයම් කිරීමට කටයුතු කළ බව ද්‍රව්‍යාත්මක සාධකවලින් පෙනී යයි. ඒ අතර විශාල සත්ත්වයන් ලෙස සැලකෙන ගවයා, ගෝනා, තිත්මුවා, වල්උතුරා, කුලුමිමා ආදී සතුන් වැඩි වශයෙන් ව්‍යාප්ත වී ඇති බව පෙනේ. අතරමැදි කලාපයේ තෙත් සහ වියළි කලාපවල ක්ෂීරපායී සත්ත්වයන්ගේ මිශ්‍ර සාධක හමු වී තිබේ. මෙම කලාප ද්විත්වයේම සමහර සතුන් සමාන වූ අතරම බොහෝවිට මානවයා මෙම ක්ෂීරපායී සතුන් තමාගේ ආහාරයට, ආයුධ නිපදවීමට ද භාවිත කර ඇති අතර ඇතැම් සාධක අනුව මොවුන් මෙම සත්ත්ව අස්ථි ආහරණ වශයෙන් ද භාවිතකර ඇති බව පෙනේ.

ප්‍රමුඛ පද : තෙත් කලාපය, වියළි කලාපය, ප්‍රාග්ඓතිහාසික, ක්ෂීරපායී අවශේෂ